

**Informatie voor naasten van patiënten met een
persoonlijkheidsstoornis**

Altrecht Persoonlijkheidsstoornissen

Informatie voor naasten van patiënten met een persoonlijkheidsstoornis

Een persoonlijkheidsstoornis is niet alleen voor de patiënt, maar ook voor zijn of haar naasten erg ingrijpend. Hierdoor is het betrekken van naasten bij de behandeling van patiënten met een persoonlijkheidsstoornis van groot belang.

Een persoonlijkheidsstoornis laat vaak problemen zien ten aanzien van emotieregulatie, omgang en relatie met anderen, zelfbeeld, impulsiviteit/geremdheid en zelfbeschadiging of suïcidaliteit. De behandelingen die binnen de zorgseenheid persoonlijkheidsstoornissen worden aangeboden zijn veelal gericht op deze problematiek. In de behandeling hebben de patiënt, zijn naasten en de behandelaar elkaar nodig.

Betrokkenheid bij de behandeling kan op verschillende manieren. Een naaste is welkom bij het intake gesprek, waarbij hij of zij informatie krijgt over persoonlijkheidsstoornissen, de werkwijze binnen de afdeling en het zorgaanbod dat geboden wordt. Tijdens de behandeling zijn er momenten dat naasten een belangrijke rol kunnen spelen, zoals bij het opstellen van een crisis preventie actieplan (CPAP) of tijdens een evaluatie van de behandeling. Daarnaast geven naasten ook informatie die belangrijk is ten aanzien van de behandeling.

Om ervoor te zorgen dat het contact tussen naasten en behandelaren goed verloopt, heeft Altrecht de richtlijn familiebeleid vastgelegd. Als we spreken over familiebeleid dan bedoelen we binnen de zorgseenheid persoonlijkheidsstoornissen niet alleen familie maar naastbetrokkenen in de bredere zin van het woord. Het kan namelijk zijn dat familie niet (meer) naastbetrokken is maar vrienden, burens of woonbegeleiders dat wel zijn.

In de richtlijn staan de afspraken over de manier waarop de hulpverleners van Altrecht met naasten omgaan en hen betrekken bij de behandeling.

De zorgseenheid persoonlijkheidsstoornissen heeft een familieambassadeur en daarnaast heeft ieder team een aandachtsfunctionaris familiebeleid. De familieambassadeur en de aandachtsfunctionarissen zijn behandelaren die zich inspannen om, samen met collega's, het contact met de familie binnen een afdeling of team op de kaart te krijgen.

Meer informatie en brochures over de richtlijnen, familiebeleid en de familieambassadeur is te vinden op de website van Altrecht: <https://www.altrecht.nl/voor-naasten>.

Ondersteuning voor naasten van patiënten met een persoonlijkheidsstoornis

Gedragingen en problemen van een patiënt met een persoonlijkheidsstoornis kunnen bij naasten sterke emoties oproepen. Te denken valt aan gevoelens van onmacht, boosheid, verdriet of schuldgevoel. Het is belangrijk dat een naaste hierin gesteund wordt. Daarnaast kan het zijn dat juist door de wijze waarop de naasten en de patiënt met elkaar omgaan de problemen of hardnekkige patronen worden versterkt of in stand gehouden. Het is goed een dergelijke wisselwerking zo mogelijk in de intake of verderop in de behandeling te bespreken.

Voor meer informatie over in stand houden van elkaars patronen zie www.eft.nl.

Wanneer een patiënt is aangemeld voor behandeling, duurt het vaak nog enige tijd voordat de intake plaatsvindt. De patiënt is dan nog niet in behandeling. Ook in de periode tussen aanmelding en intake/behandeling kan het voorkomen dat een patiënt in crisis raakt of een naaste zich zorgen maakt over de patiënt. In dit geval kan de patiënt of de naaste contact opnemen met de huisarts van de patiënt. De huisarts zal samen met de patiënt en zijn naasten kijken wat er op dat moment nodig is. Ook in de periode tussen aanmelding en intake/behandeling kan het zijn dat de naaste sterke emoties als machteloosheid, woede en verdriet ten aanzien van het gedrag van de patiënt ervaart. De naaste kan ook dan ondersteuning van de familiecoach ontvangen. Wanneer de patiënt gestart is met de behandeling kan de naaste, naast het contact met de betrokken behandelaren, zelf ondersteuning ontvangen van onder andere de familiecoach, een familievertrouwenspersoon of de familieraad.

De familiecoach is er speciaal voor om de naasten van een patiënt bij te staan. De familiecoach is een sociaal psychiatrisch verpleegkundige of iemand die zelf ervaring en kennis heeft als naaste van iemand met psychiatrische problemen.

De familievertrouwenspersoon zet zich in voor een zo optimaal mogelijke samenwerking tussen de patiënt, de naaste en de instelling.

De familieraad komt op voor de belangen van familie. Op die manier wil de familieraad bijdragen aan goede zorg voor de naasten. Zij is ervan overtuigd dat patiënten beter behandeld kunnen worden, als de naaste nauwer bij de behandeling betrokken wordt.

Meer informatie over de familiecoach, familievertrouwenspersoon en familieraad is te vinden op de website van Altrecht: <https://www.altrecht.nl/voor-naasten>.